

Аннотация

Пузырный В. Ф. Теоретические аспекты определения административной деятельности органов и учреждений Государственной уголовно-исполнительной службы Украины. – Статья.

Проведена разработка теоретических аспектов определения административной деятельности органов и учреждений Государственной уголовно-исполнительной службы Украины. Исследованы различные научные подходы к формулировке понятия административной деятельности, определены основные составляющие данного понятия относительно пенитенциарных органов и учреждений.

Ключевые слова: административная деятельность, управление, органы исполнения наказаний, учреждения исполнения наказаний.

Summary

Puzurnyy V. F. The theoretical aspects of determination of administrative activity of organs and establishments of Government criminally-executive service of Ukraine. – Article.

In the article the conducted development of theoretical aspects of determination of administrative activity of organs and establishments of Government criminally-executive service of Ukraine. The different scientific looks researched for formulation of concept of administrative activity, the basic constituents of this concept are certain in relation to penitentiary organs and establishments.

Key words: administrative activity, management, organs of execution of punishments, establishment of execution of punishments.

УДК 340.111.5:316.774

О. А. Мандзюк

УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Одним з основних чинників розвитку правової держави і суспільства в цілому є досягнення необхідного рівня правового забезпечення й постійного його удосконалення.

Дослідження нормативно-правового регулювання податкової інформації в Україні є важливою основою сучасного механізму податкового регулювання. Створення відповідного механізму регулювання податкової інформації дозволить визначити найбільш сприятливі прийоми проведення вдосконалення податкового регулювання і основні перспективи їх розвитку в подальшому.

Актуальним напрямком наукової діяльності є удосконалення нормативно-правового регулювання податкової інформації в Україні.

Зазначимо, що порушена проблематика у межах окремих аспектів в юридичній науці розглядається такими вченими: В.Ю. Баскаков, В.Д. Гавловський, М.В. Гуцалюк, М.І. Дімчогло, В.А. Залізник, Р.А. Калюжний, Л.І. Капінус, В.Ф. Коваль, Б.А. Кормич, В.А. Ліпкан, О.В. Логінов, Ю.Є. Максименко, П.Є. Матвієнко, К.Г. Татарникова, В.І. Теремецький, А.В. Тунік, О.В. Стоєцький, В.С. Цимбалюк, К.П. Череповський, М.Я. Швець, Т.А. Шевцова, О.В. Шепета, О.В. Чуприна тощо.

Метою написання наукової статті є визначення основних напрямів удосконалення нормативно-правового регулювання податкової інформації в Україні.

Відповідно до поставленої мети автор реалізує такі **завдання**:

- проаналізувати основні нормативно-правові акти, що регламентують суспільні відносини у сфері податкової інформації в Україні;
- виділити основні шляхи вдосконалення правового регулювання податкової інформації в Україні;
- визначити позитиви й недоліки чинного податкового законодавства;
- виокремити напрями контролю за функціонуванням податкової інформації.

Виклад основного матеріалу. За результатами міжнародних досліджень рейтинги України за окремими індексами, що стосуються нормативно-правового регулювання інформації, становлять:

- глобальний індекс конкурентоспроможності 2011–2012 років (WEF Global Competitiveness Index) – 82 місце із 142 держав;
- індекс технологічної готовності 2011–2012 років (WEF Technological Readiness Index) – 82 місце із 142 держав;
- індекс мережевої готовності 2011–2012 років (WEF Networked Readiness Index) – 75 місце із 142 держав;
- готовність уряду (Government readiness) – 122 місце із 138 держав;
- використання урядом інформаційно-комунікаційних технологій (Government usage) – 75 місце із 138 держав;
- рейтинг за електронною готовністю 2010 року (EIU eReadiness Ranking) – 64 місце із 70 держав;
- індекс електронного уряду ООН 2012 року (UN e-Government Index) – 68 місце із 193 держав.

Зважаючи на це, важливими кроками для розвитку інформаційної сфери в Україні стало прийняття Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» від 9 січня 2007 року [1], Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства» від 15 травня 2013 року [2] тощо.

Одним із найбільш важливих нормативно-правових актів, що визначає інформаційну політику Міністерства доходів і зборів, є Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Стратегічного плану розвитку Міністерства доходів і зборів на 2013–2018 роки» від 23 жовтня 2013 року [3].

У Законі України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» від 9 січня 2007 року визначено загальні пріоритети України щодо формування інформаційного суспільства – це прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати й накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися й обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному й особистому розвитку та підвищуючи якість життя [1].

Основним завданням розвитку інформаційного суспільства в Україні є сприяння кожній людині на засадах широкого використання сучасних ІКТ можливостей створювати інформацію й знання, користуватися та обмінюватися ними, виробляти товари та надавати послуги, повною мірою реалізовуючи свій потенціал, підвищуючи якість свого життя і сприяючи сталому розвитку країни на основі цілей і принципів,

проголошених Організацією Об'єднаних Націй, Декларації принципів та Плану дій, напрацьованих на Всесвітніх зустрічах на вищому рівні з питань інформаційного суспільства та Постанови Верховної Ради України від 1 грудня 2006 року «Про Рекомендації парламентських слухань з питань розвитку інформаційного суспільства в Україні» [4]. Розвиток інформаційного суспільства в Україні та впровадження новітніх ІКТ в усі сфери суспільного життя і в діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування визначається одним із пріоритетних напрямів державної політики.

Умовами розвитку інформаційного суспільства в Україні є:

- забезпечення координуючої ролі держави в реалізації національної інформаційної політики із застосуванням принципів державно-приватного партнерства;
- організації наукових досліджень, створення та розвитку трудового потенціалу;
- концентрація ресурсів держави на пріоритетних завданнях розвитку інформаційного суспільства;
- розвиток національної інформаційно-комунікаційної інфраструктури та її інтеграція до світової інфраструктури;
- вільний доступ до інформації і знань, крім обмежень, установлених законом;
- удосконалення законодавства з питань регулювання суспільних відносин в інформаційній сфері;
- підтримка вітчизняних суб'єктів індустрії програмної продукції;
- сприяння розвитку міжнародного співробітництва;
- постійне вдосконалення бізнес-клімату й розвиток конкуренції в цій галузі;
- становлення національної інформаційної індустрії;
- впровадження новітніх технологій у систему виробництва й споживання та розвиток високотехнологічного машинобудування [1].

Водночас варто наголосити на тому, що рівень розбудови інформаційного суспільства в Україні не відповідає потенціалу та можливостям України.

Реалізація органами виконавчої влади плану заходів із виконання завдань, передбачених Законом України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки», була незадовільною, а тому не забезпечено умови розвитку інформаційного суспільства в Україні.

Серед основних чинників, що негативно впливають на розвиток інформаційного суспільства в Україні, є:

- відсутність дієвого механізму виконання завдань розвитку інформаційного суспільства;
- неефективність роботи Міжгалузевої ради з питань розвитку інформаційного суспільства;
- економічна криза, що призвела до зменшення обсягу фінансування робіт у рамках виконання Національної програми інформатизації, внаслідок чого зменшився вплив програми на процеси інформатизації в державі та посилилася децентралізація підходів до здійснення заходів із розбудови інформаційного суспільства відповідними державними органами;
- відсутність процедури погодження з адміністрацією Держспецзв'язку створення та розвитку інформаційно-телекомунікаційних систем, в яких обробляти-

меться інформація, що є власністю держави, або інформація з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законодавством;

– низький рівень взаємодії замовників Національної програми інформатизації щодо погодження Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації завдань (проектів) створення інформаційно-телекомунікаційних систем державними органами.

Крім того, збільшується кількість проблем та ризиків, пов'язаних з інформаційною безпекою, а саме:

– зберігаються загрози національній безпеці, пов'язані з активним використанням Інтернету й мобільного зв'язку з метою пропаганди протиправної діяльності;

– збільшується частка використання інформаційно-комунікаційних технологій для вчинення злочинів, зокрема крадіжок, вимагань, шахрайства;

– актуалізуються питання захисту державних інформаційних ресурсів тощо.

Нині уповільнено та недостатньо координується процес впровадження електронного урядування, а саме:

– результати розроблення і впровадження на замовлення державних органів інформаційно-комунікаційних технологій не завжди мають системний характер;

– повільно впроваджуються сучасні засоби доступу громадян до публічної інформації суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації;

– органи місцевого самоврядування порівняно з центральними органами виконавчої влади мають значно нижчий рівень інформаційно-технологічного забезпечення адміністративно-управлінських процесів, а також розвитку інформаційно-технологічної інфраструктури та державних інформаційних систем;

– відсутній системний підхід до впровадження електронного документообігу, що взаємодіє в інтегрованій електронній інформаційно-аналітичній системі державних органів, яка призначена насамперед для забезпечення міжвідомчої інформаційної взаємодії;

– не виконується завдання з розбудови інформаційної інфраструктури, прийняття рішень та стандартів у галузі електронного обміну інформацією на міжвідомчому рівні, а також між державними органами, громадянами та організаціями, що є особливо актуальним у процесі подальшого розвитку державних електронних інформаційних систем;

– не забезпечене надходження та постійне архівне зберігання електронних документів з електронним цифровим підписом;

– низьким є рівень комп'ютерної грамотності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, що актуалізує питання організації безперервного навчання та оцінки навичок використання інформаційно-комунікаційних технологій;

– зберігається цифрова нерівність у використанні інформаційно-комунікаційних технологій;

– зберігаються проблеми організації широкосмугового доступу для користувачів і низькі показники якості доступу до Інтернету [5].

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Стратегічного плану розвитку Міністерства доходів і зборів на 2013–2018 роки» від 23 жовтня

2013 року визначає базові принципи, стратегічні напрями, цілі та завдання розвитку Міндоходів, виконання яких забезпечить реалізацію державної політики в податковій та митній сфері з урахуванням сучасних тенденцій та особливостей розвитку України в перспективі до 2018 року. Метою цього Стратегічного плану є підвищення ефективності адміністрування податків, зборів, митних платежів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, надання послуг громадянам і бізнесу та, як результат, забезпечення наповнення дохідної частини бюджету, створення умов для розвитку підприємництва та міжнародної торгівлі [3].

Зважаючи на це, вважаємо за необхідне запропонувати такі шляхи вдосконалення нормативно-правового регулювання податкової інформації в Україні:

1) формування інформаційного поля про діяльність Міністерства доходів через ініціативу пропаганди впровадження ефективних інформаційних інструментів комунікації з громадянами й бізнесом та розробки і реалізації законодавчих ініціатив у тісному діалозі з платниками податків;

2) забезпечення єдиного підходу до застосування законодавства в галузі податкової інформації, тобто вдосконалення податкового законодавства може здійснюватися відповідно до розробки нових законодавчих ініціатив у тісному діалозі з платниками податків і водночас за допомогою вдосконалення механізму застосування апеляційних процедур, що базуються на неупередженому та справедливому застосуванні законодавства;

3) затвердження єдиних правил та критеріїв підготовки відповідей на запитання платників податків за допомогою спрощення форм декларацій та зменшення обсягу інформації, що подається платниками, може здійснюватись також іншими державними органами та органами місцевого самоврядування щодо обміну інформацією про платників податків, зборів;

4) розвиток наявних і впровадження інноваційних електронних сервісів для збирання, обробки й передачі інформації за допомогою створення «єдиного вікна» для подання звітності в електронній формі;

5) побудова сучасної динамічної IT-функції полягає в запровадженні ефективного процесу управління інформаційними технологіями через максимальну централізацію IT-функції та модернізації IT-інфраструктури і створення централізованого управління нею;

6) забезпечення високого рівня продуктивності, надійності та безпеки інформаційно-телекомунікаційних систем за допомогою запровадження ефективної комплексної системи захисту податкової інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах і утворення основного та резервного центрів для обробки даних відповідно до сучасних умов.

Крім того, слід звернути увагу податкових органів України на контроль у сфері податкової інформації шляхом:

- налагодження довірчих взаємин платника податків та податкових органів;
- роботи над правовою грамотністю й інформованістю суспільства;
- налагодження попереднього податкового інформаційного регулювання;
- узгодження функціонування податкової інформації між платниками податків і податковими органами;

- посилення координації дій різних органів державної влади за збиранням, обробкою й наданням податкової інформації;
- спрощення умов оподаткування фізичних осіб шляхом позбавлення громадян від збирання й представлення інформації про самих себе в податкові органи шляхом об'єднання баз даних різних відомств;
- автоматизації форм податкового контролю та поліпшення методик податкового контролю за податковою інформацією;
- удосконалення нормативно-правової бази з питань забезпечення розвитку інформаційної сфери та прискорення її адаптації до європейських правових норм та стандартів;
- забезпечення належної координації дій усіх заінтересованих суб'єктів під час роботи з податковою інформацією;
- удосконалення інституціонального механізму формування, координації та здійснення контролю за виконанням завдань розбудови інформаційного суспільства;
- підвищення рівня інформаційної представленості України в Інтернет-просторі та присутності в ньому українських інформаційних ресурсів;

Висновки. Проблеми, що перешкоджають підвищенню ефективності нормативно-правового регулювання суспільних відносин у сфері податкової інформації, мають комплексний характер і не можуть бути розв'язані на рівні окремих державних органів. Усунення таких проблем потребує значних ресурсів, скоординованого проведення організаційних змін і забезпечення узгодженості дій у відповідному напрямку.

Література

1. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 12. – Ст. 102.
2. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства : Розпорядження КМУ від 15.05.2013 року № 386-р [Електронний ресурс]: – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/386-2013-p>.
3. Про затвердження Стратегічного плану розвитку Міністерства доходів і зборів на 2013–2018 роки : Розпорядження КМУ від 23.10.2013 року № 869-р [Електронний ресурс]: – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/869-2013-p>.
4. Про рекомендації парламентських слухань з питань розвитку інформаційного суспільства в Україні : Постанова Верховної Ради України від 01.12.2006 року // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 15. – Ст. 131.
5. Про Національну програму інформатизації : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181.

Анотація

Мандзюк О. А. Вдосконалення нормативно-правового регулювання податкової інформації в Україні. – Стаття.

Вивчено стан та перспективи нормативно-правового регулювання податкової інформації в Україні. Розглянуто шляхи вдосконалення державного регулювання податкової інформації для забезпечення гарантування конституційного права на інформацію кожного громадянина та захист інтересів держави, яке повинне здійснюватися з урахуванням змін у сучасному світі.

Ключові слова: податкове законодавство, механізми податкового регулювання, податкова інформація, нормативно-правове регулювання податкової інформації.

Аннотация

Мандзюк О. А. Совершенствование нормативно-правового регулирования налоговой информации в Украине. – Статья.

Исучено состояние и перспективы нормативно-правового регулирования налоговой информации в Украине. Рассмотрены пути усовершенствования государственного регулирования налоговой информации для обеспечения гарантирования конституционного права на информацию каждого гражданина и защиту интересов государства, которое должно осуществляться с учетом изменений в современном мире.

Ключевые слова: налоговое законодательство, механизмы налогового регулирования, налоговая информация, нормативно-правовое регулирование налоговой информации

Summary

Mandzyuk O. A. The improvement of legal regulation tax information. – Article.

The state and prospects of the legal regulation of tax information in Ukraine. We consider the improvement of state regulation of tax information for ensuring the constitutional right of every citizen to information and protection of the state, which should take into account the changes in the modern world.

Key words: tax law, tax regulation mechanisms, tax information, legal regulation.

УДК 342.9

В. П. Мариношенко

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ЯК РОЗПОРЯДНИКІВ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Рівень демократичності держави вимірюється прозорістю діяльності її органів, що визначається наявністю достатнього правового механізму для доступу громадян до інформації про їх діяльність. Вільний доступ до публічної інформації сприяє розвитку та реалізації прав і свобод людини та громадянина, а також демократизації функціонування органів влади. Право на доступ до публічної інформації забезпечує можливість здійснення громадського контролю та впливу на рішення, прийняті органами влади, сприяє охоронюваності прав та законних інтересів громадян. Крім того, доступ громадян до публічної інформації є однією з основ громадянського суспільства, що дозволяє здійснювати ефективний контроль за владою та впливати на рішення її уповноважених органів.

В Україні процедура доступу до публічної інформації законодавчо врегульована лише нещодавно, тому досліджень науковців та експертів порівняно небагато. Серед них варто виділити публікації В. Авер'янова, Г. Атаманчук, В. Бевзенка, Ю. Битяка, О. Несторенко, М. Демкової, Т. Котюжинської, М. Лациби.

Метою роботи є аналіз правового регулювання діяльності суб'єктів владних повноважень у сфері доступу до публічної інформації.

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон), суб'єктами відносин у сфері доступу до публічної інформації є:

- 1) запитувачі інформації – фізичні, юридичні особи, за винятком суб'єктів владних повноважень;
- 2) розпорядники інформації;
- 3) службові особи з питань запитів на інформацію чи структурний підрозділ із питань запитів на інформацію розпорядників інформації;